

اول شخص تنها

جامعه در حال پوست‌اندازی است و میل فردگرایی در آن بسیار افزایش یافته است.

جامعه در حال پوست‌اندازی است و میل فردگرایی در آن بسیار افزایش یافته است. این گوشه‌زن‌ها؛ ای از حکایت امروز جامعه ایران است که زن‌ها؛ شرایط تازه‌زن‌ها؛ اش به هیچ وجه با چند دهه قبل، قابل مقایسه نیست. فردگرایی در کشور ما با نشانه‌زن‌ها؛ تفاوتی در حال خودنمایی است. افزایش آمار پسران و دختران مجرد که هیچ میلی به ازدواج ندارند، نمونه بارز این فردگرایی است؛ به طوری که براساس آمارهای رسمی سازمان بهزیستی، سن یک میلیون و 300 هزار جوان مجرد در کشور از حد متعارف ازدواج گذشته است.

به طور کلی، ایرانی‌زن‌ها؛ ها به کم‌زن‌ها؛ توانی در انجام کارهای گروهی، متهم می‌زن‌ها؛ شوند و حال با ورود فضای مجازی، این فردگرایی و بی‌زن‌ها؛ میلی به انجام کارهای گروهی تشدید شده است.

جوانی که بسختی در جمع‌زن‌ها؛ های خانوادگی حرف می‌زن‌ها؛ زند یا ترجیح می‌زن‌ها؛ دهد به جای گفت‌زن‌ها؛ وگو با والدینش، وقتش را در فضای مجازی بگذراند، فقط یک مشت از خروارها رفتار فردگراپانه‌زن‌ها؛ ای است که در جامعه ایرانی ریشه دوانیده است. همچنین دیدن صحنه‌زن‌ها؛ های پرتکراری که جوانی با هدفون در گوشش، از خیابان‌زن‌ها؛ ها می‌زن‌ها؛ گذرد و هیچ تمایلی به ارتباط کلامی و حتی ارتباط چشمی با دیگران ندارد، نشانه واضحی از افزایش میل فردگرایی در جامعه است.

کارکرد نهادهای اجتماعی باید اصلاح شود

تغییر رفتار در یک جامعه، معمولا در یک بازه زمانی طولانی‌زن‌ها؛ مدت اتفاق می‌زن‌ها؛ افتد. این که فردگرایی در جامعه ما افزایش پیدا کرده، محصول اتفاقی یکسبه نیست، بلکه قطعا خیلی از متغیرها در طول زمان تغییر یافته که حال به این شرایط رسیده‌زن‌ها؛ ایم.

مهدی حاج‌زن‌ها؛ اسماعیلی، مشاور خانواده و استاد بازنشسته دانشگاه فرهنگیان در گفت‌زن‌ها؛ وگو با جام‌زن‌ها؛ جم، یکی از عمده دلایل افزایش فردگرایی در ایران را در کارکرد فعلی نهادهای اجتماعی می‌زن‌ها؛ داند.

به اعتقاد او، نهادهای اجتماعی مثل خانواده، مهد کودک و مدرسه می‌زن‌ها؛ توانند نقش موثری در همگرایی و همدلی در جامعه داشته باشند، اما به نظر می‌زن‌ها؛ رسد این نهادها در دهه‌زن‌ها؛ های اخیر نتوانسته‌زن‌ها؛ اند توفیق جدی در این زمینه به دست بیاورند.

حاج‌زن‌ها؛ اسماعیلی مثال می‌زن‌ها؛ زند: در گذشته خانواده‌زن‌ها؛ ها بندرت تک‌زن‌ها؛ فرزند بودند و ارتباطات فامیلی نیز بسیار گسترده بود، اما حالا به دلیل ضعف کارکرد خانواده و ضعف آموزش و فرهنگسازی در مدارس، فردگرایی در جامعه گسترش یافته است.

نیازهایشان را در فضای مجازی حل می‌زن‌ها؛ کنند

دلیل مهم دیگری که حاج اسماعیلی، مشاور خانواده درخصوص دلایل افزایش فردگرایی مطرح می‌زن‌ها؛ کند، نفوذ گسترده فضای مجازی در خانواده هاست. به گفته او، در گذشته، خانواده به عنوان مرجع رفع نیازهای مهم نوجوانان و جوانان به حساب می‌زن‌ها؛ آمد و جوان برای حل مشکلاتش ابتدا به کانون خانواده مراجعه می‌زن‌ها؛ کرد، اما حالا فضای مجازی، همین کارکرد را برای جوانان پیدا کرده است و خیلی از جوانان در فضای مجازی به دنبال رفع نیازهایشان می‌زن‌ها؛ گردند که این مساله به افزایش فردگرایی دامن زده است.

فعالیت گسترده رسانه‌زن‌ها؛ ها هم راهکار دیگری است که به باور حاج اسماعیلی می‌زن‌ها؛ تواند در تقابل با فردگرایی حرکت کند. ترویج روحیه نועدوستی و مشارکت‌زن‌ها؛ پذیری در رسانه‌زن‌ها؛ ها به اعتقاد او می‌زن‌ها؛ تواند از آسیب‌زن‌ها؛ های اجتماعی فردگرایی در جامعه بکاهد.

مصادق بارز این فردگرایی به گفته حاج‌زنج‌زاده؛ اسماعیلی، افزایش خانه‌زنج‌زاده‌ها؛ مجردی است؛ یعنی جوان حاضر است تنها زندگی کند و هرگز خانواده‌زنج‌زاده‌ای تشکیل ندهد، اما به زعم خودش، آزادی او خدشه‌زنج‌زاده‌دار نشود.

در سطحی دیگر، می‌زنج‌زاده‌ها؛ توان نتیجه‌گرفت میل بسیاری از زوج‌زنج‌زاده‌ها؛ به بچه‌زنج‌زاده‌دار نشدن هم ریشه در نوع دیگری از فردگرایی دارد، به گونه‌زنج‌زاده‌ای که برخی زوج‌زنج‌زاده‌ها، داشتن فرزند را موجب کاهش لذت خود از زندگی می‌زنج‌زاده‌دانند.

مصادق دیگر فردگرایی که شاید خیلی به چشم نیاید، نحوه رفتار افراد در اتوبوس یا قطار متروست. معمولاً بیشتر ما علاقه داریم جایی بنشینیم که در کنار ما فرد دیگری ننشسته باشد.

از نگاه این مشاور خانواده، همه این پیش‌فرض‌زنج‌زاده‌ها؛ به دلیل ناکارآمد شدن نهادهای اجتماعی اتفاق افتاده است، زیرا در گذشته، ازدواج کردن و داشتن فرزند به عنوان یکی از ارکان موفقیت و خوشبختی به حساب می‌زنج‌زاده‌آمد، ولی حالا به دلیل رواج فردگرایی، خانواده‌زنج‌زاده‌ها؛ هیچ عنصری را که بخواهد این فردگرایی را به هم بزند، تحمل نمی‌زنج‌زاده‌کنند.

ترویج آموزش مشارکتی در مدارس، راه‌زنج‌زاده‌حل جدی مقابله با فردگرایی است که حاج اسماعیلی مطرح می‌زنج‌زاده‌کند. به نظر او، باید سیستم آموزش و پرورش از نظام نمره‌زنج‌زاده‌دهی و آموزش رقابت محور فاصله بگیرد، زیرا آموزش رقابت محور، خود به خود به فردگرایی دامن می‌زنج‌زاده‌زند، در حالی که باید در مدرسه، راه‌زنج‌زاده‌های ارتقای هوش هیجانی و نحوه تعامل با جامعه، آموزش داده شود.

نقش معیشت خانواده‌زنج‌زاده‌ها؛ در افزایش فردگرایی

سرنخ هر مشکل اجتماعی را که بگیرید، یک رشته محکمش به پول و اقتصاد برمی‌زنج‌زاده‌گردد. مجید صفاری‌زنج‌زاده‌نیا، روان‌شناس اجتماعی و عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی، در گفت‌وگو با جام‌زنج‌زاده‌جم تاکید دارد یکی از عمده دلایل بروز فردگرایی در جامعه، وضع اقتصادی و معیشتی مردم است. به گفته او، وقتی فردی مجبور باشد برای امرار معاش خانواده‌زنج‌زاده‌اش، چند شیفت کار کند، در نتیجه طبیعی است ارتباطش با اعضای خانواده و اقوام کم‌رنگ می‌زنج‌زاده‌شود و خود به خود به سمت فردگرایی کشیده می‌زنج‌زاده‌شود.

به گفته او، خانواده‌زنج‌زاده‌ها؛ در گذشته، عزت نفسشان را در جمع‌گرایی تعریف می‌زنج‌زاده‌کردند، اما حالا خانواده‌زنج‌زاده‌ها؛ از نظر همبستگی، لحظه به لحظه افول می‌زنج‌زاده‌کنند. در شرایطی که مثلاً در کشورهایی مثل کره جنوبی و ژاپن توانسته‌زنج‌زاده‌اند توسعه یافتگی را با کمک به دیگران ترکیب کرده و روحیه جمع‌گرایی را حفظ کنند، اما ما نتوانسته‌زنج‌زاده‌ایم این ویژگی‌زنج‌زاده‌ها؛ را با همدیگر ترکیب کنیم؛ طوری که هر چقدر جامعه توسعه یافته‌زنج‌زاده‌تر می‌زنج‌زاده‌شود، بیشتر به سمت فردگرایی کشیده می‌زنج‌زاده‌شود.

امین جلالوند

جامعه